

MAŽOJI LIETUVA

Vilniaus Užupio gimnazija
2C klasė

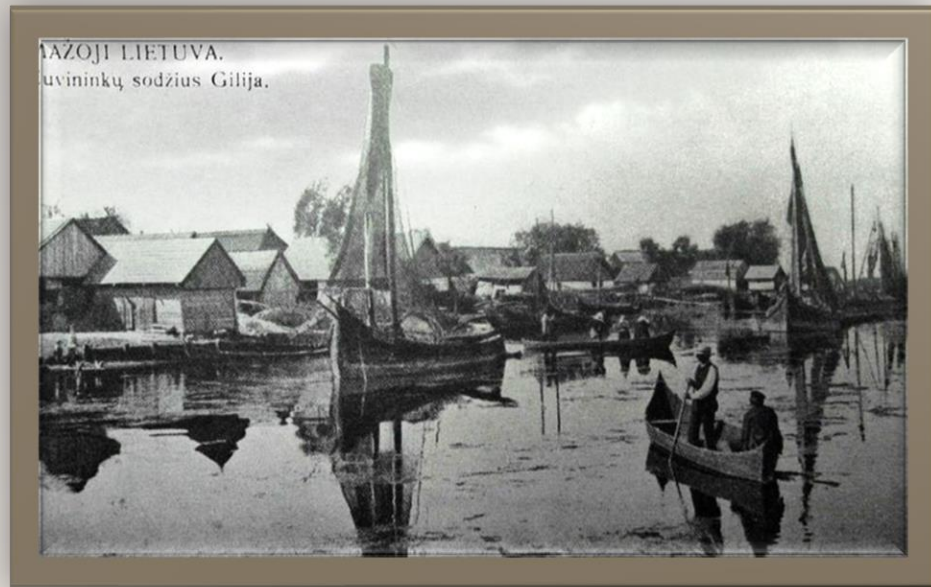
Tauras Šablevičius, Rokas
Deinarovičius, Mykolas Mickus, Arijus
Verbus

2024-02-02



Tikslas

- Pristatyti Mažosios Lietuvos istoriją, jos tarmę, architektūrą ir tradicijas.



Istorija

- Mažosios Lietuvos gyventojai
- Vokiečių ordino valdymas (XIIIa. pr.)
- Prijungimas prie Lietuvos valstybės (1923m.)
- Okupacijos laikotarpis (1939-1990m.)



Architektūra

- Fachverkas



- Karkasas



- Žvejo sodybos/ Vilos



Tarmė

- Tarmė nuolat patyrusi pokyčių
- Panaši į šiaurės žemaičių patarmę

- „Bóva“ – „buvo“
- „vã·ks“ – „vaikas“
- „svė·ks“ – „sveikas“



Tradīcijas

- Folkloras
- Kultūra
- Šventēs
- Liaudies dainos



Išvados

- Mažajai Lietuvai didesnį poveikį darė Vokietija nei Lietuva
- Mažosios Lietuvos tarmė panaši į šiaurės žemaičių patarmę
- Mažosios Lietuvos architektūrai didelę įtaką padarė vokiečių architektai.
- Mažosios Lietuvos tradicijos atspindi vietovės kultūrą ir gamtą



ŠALTINIAI

- https://www.vle.lt/straipsnis/mazoji-lietuva/?fbclid=IwAR2im83tT3Qn2RFqC11hnArt0LbheruQI_0mzm5AEL5JNki14M_sFPevidc
- <https://www.silutesmuziejus.lt/news/mazosios-lietuvos-velyku-tradicijos/?fbclid=IwAR1qVJIRUDKhMdePG3ovYds5vFnzXKCWWJAwR5iEMNfL8cqcYvHLi0GFzBk>
- <https://www.pamatyklietuvoje.lt/keliones/marsrutai-automobiliu/atradimai-mazojoje-lietuvoje-i-dalis-nemirsetasilute/299?fbclid=IwAR2hSt6P9tTcMhA-h6DcblwfD8gR0B-fTnMelw-MVM5zycZLM8nx76qc7J8>
- https://www.15min.lt/verslas/naujiena/nt-ir-interjeras/nekilnojamasis-turtas/architektas-adomas-sablevicius-apie-neringa-veikime-cia-taip-kad-nerieketu-veliau-atsiprasineti-973-1903176?fbclid=IwAR1_EpkgBjgucCIKNXuK7IPkahY6L6AfZ2EwmRAwdHnGJ2ZRvIamrFBs0tk
- Rasa Bertašiūtė „Lietuvio sodyba“
- Zenonas Ivinskis „Lietuvos istorija iki Vytauto didžiojo mirties“



VEIKLOS

SKAITOVŲ KONKURSAS

- **M. Krasauskienė. „Apė Dievą karvytį“. Poezija tarmiškai**
- **Deklamuoja – Dominika Petrulevič**

Jau vīsa baigias, žodžiais išvirksčiais
Kalbėt' išmokām ir žiūrēt' prą šalį,
Kai lūžta lūpų pėrdžiuvį krantai,
Ā mes tik dvi laukinės sālās.

Tik du taškai ir vienas sāpulys,
Par vīsų dungų juodbruva pašvaistę,
Kol' vandenį krantai atžagari
Lelįų sodus mėnasienu laistą.

Ā mūsų krantas jau kintam krašti,
Ne svetimas, tik baisiai akmenuotas,
Ti žodžiai trūpa lūpų pakrašty,
Ir dūšių gelia lapkritinės votys.

Kol' pėrmirkis savu netikrumu
Ruduo užauga dīdelis ir šlapias,
Tai mūsų dienās rauda be namų
Pą murzinais rugsėją lapais.

Žinai, kad nēr kelių unt sau pareit'
Jau švintas Petras dungų ažrakīnā,
Ažėjā dūlkēs, sūdegę pargrait'
Vėlyva saulā, vakaras laukīnis

Nulaižę dungų, tyku teip širdy,
Bet ažustaugia žvērys vakarykščiai,
Sulinkus nūgara ritojaus, vėl' budi
Kaip vaikas prė numirusiās vaikystēs,

Kaip trāškulys prė vandeniā dugni,
Tik lūpās krūta, rinkdamās pą raidį,
Kaip rūgščias uogas, žodžiai alkani
Pą širdį mėtās, jų nebepalaidi,



KNYGOS PUSLAPIAI

- Aistė Atėnė
Kazlauskaitė



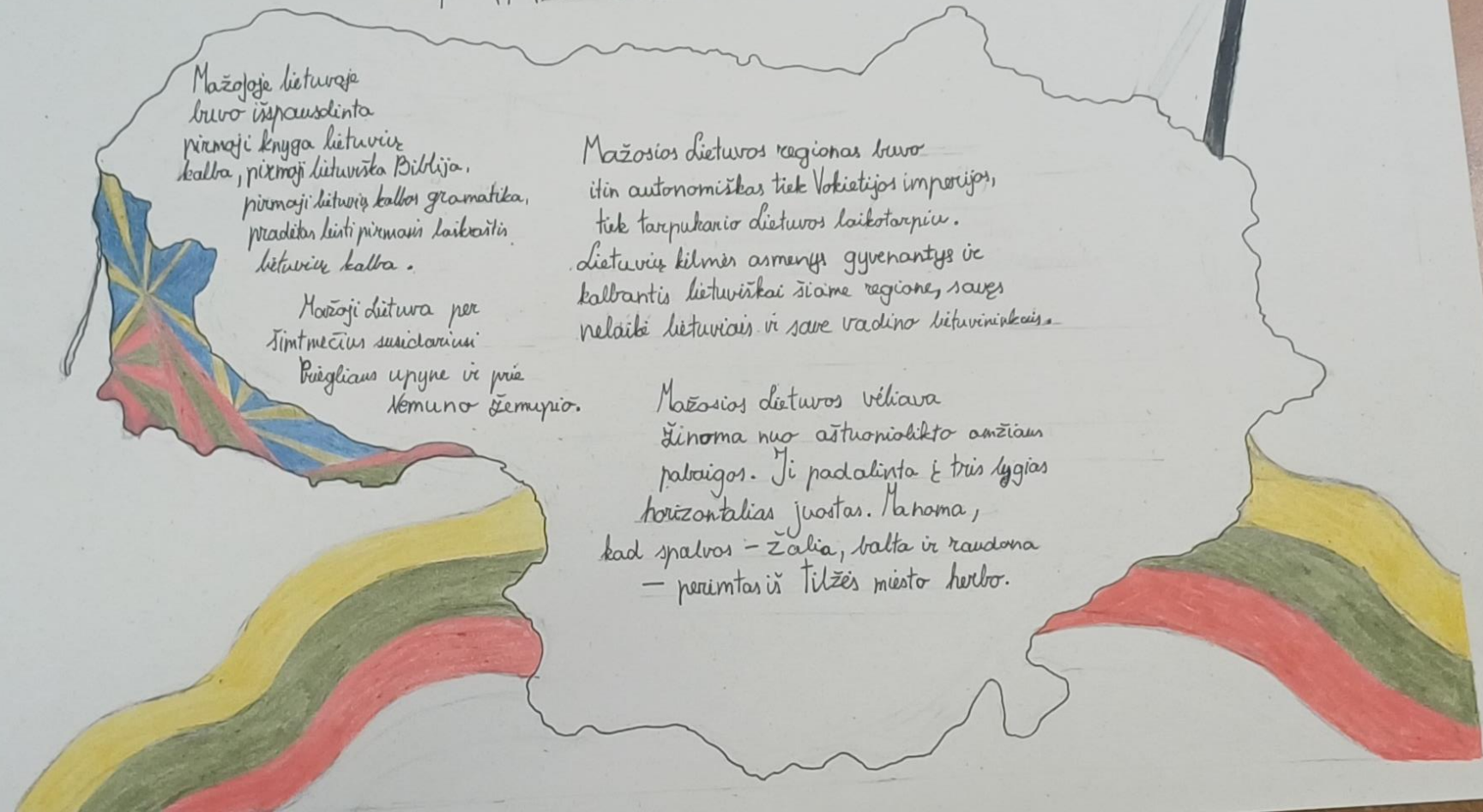
MARGARAŠTĖ DEVYNI BALSĖ,
BET VIENA - KĄS? LIETUVA!
MAŽOJI LIETUVA

Mažosioje Lietuvoje
buvo išspausdinta
pirmoji knyga lietuvių
kalba, pirmoji lietuviška Biblija,
pirmoji lietuvių kalbos gramatika,
pradėta kurti pirmasis laikraštis
lietuvių kalba.

Mažoji Lietuva per
šimtmečius susidavė
Puegliaus upynė ir prie
Lėmuno žemumų.

Mažosios Lietuvos regionas buvo
itin autonomiškas tiek Vokietijos imperijoje,
tiek tarpukario Lietuvos laikotarpiu.
Lietuvių kilmės asmenys gyvenantys ir
kalbantys lietuviškai šiame regione, save
nelabai lietuviškai ir save vadina lietuviniškai.

Mažosios Lietuvos vėliava
išinoma nuo aštuoniolikto amžiaus
pabaigos. Ji padalinta į tris lygias
horizontalias juostas. Manoma,
kad spalvos - žalia, balta ir raudona
- perimtas iš Tilžės miesto herbo.





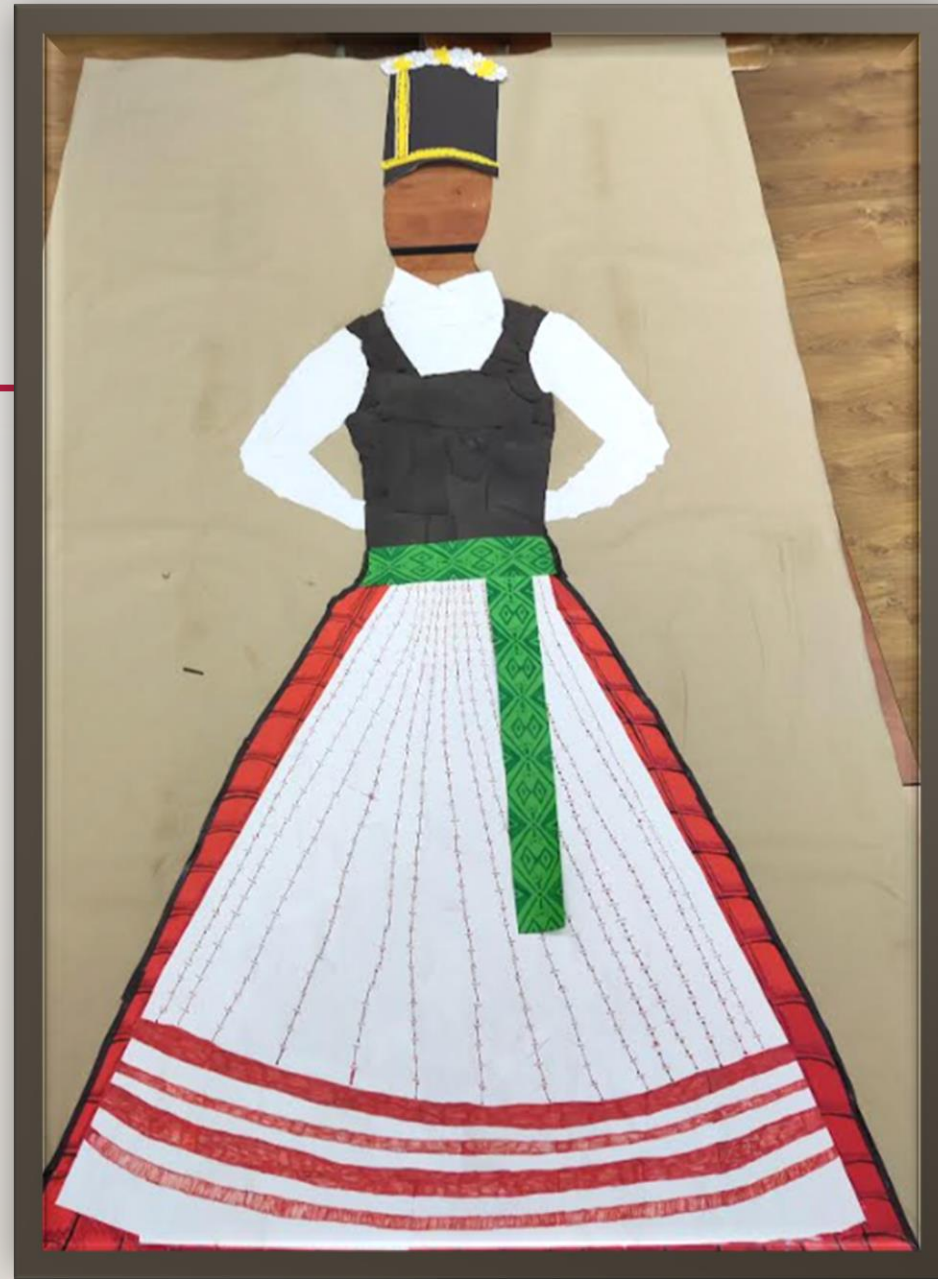
KOMIKSAS

- Steponas Masalskas
- Augustas Telksnys
- Ieva Juškevičiūtė
- Domantas Simsonas
- Jonas Dumbravas



TAUTINIAI DRABUŽIAI

- Arnas Bakanas
- Mantas Bakanas
- Pijus Dabkus



REGIONO VIRTUVĖ. KULINARINIO PAVELDO PATIEKALAS.



Tėja Galvydytė
Hubertas Greičius

LANKSTINUKAS

Vilniaus Užupio gimnazija



*Margaraštė devynbalsė,
bet viena - kas?
Lietuva!*

Emilija Akelaitis
Rokas Kiaunė
Ieva Juškevičiūtė

2024.02.01

Mažoji Lietuva

1. Mažosios Lietuvos istorijos muziejus
2. Raganų kalnas
3. J. Gižo etnografinė sodyba
4. Uostadvaris
5. Šilutės Hugo Šojaus muziejus

Mažosios Lietuvos istorinis muziejus

Muziejuje eksponuojama istorija labai turtinga, prasidedanti net nuo akmens amžiaus. Muziejuje pateikiami aprašyti kurti ir skalvių gyvenimo bei laidojimo papročiai. Eksponuojama tų dienų Mažosios Lietuvos gyventojų kasdienybė, knygos, nuotraukos.

Didžioji Vandens g. 2, 91246 Klaipėda



Raganų kalnas

Juodkrantėje yra medinių skulptūrų muziejus, kuriame per 20 metų yra išdrožta apie 80 skulptūrų. Kalnas - namai įvairiems tautosakos pasakų veikėjams. Yra skulptūrų, susijusių su Mažosios Lietuvos kraštu, pavyzdžiui „Legenda apie Neringą“ ar „Kastytis“.

L. Rėzos g., 93101 Juodkrantė



Šilutės Hugo Šojaus muziejus

Hugo Šojus matydamas, kad dėl pramonės revoliucijos nyksta tradicijos ir verslai, dvaro rūmuose pradėjo rinkti Klaipėdos krašto etnografinę medžiagą, tautosaką. Šio muziejaus ekspozicijos susideda iš įvairių saugomų etnografinių daiktų kolekcijų.

Lietuviniukų g. 4, 99185 Šilutė



Uostadvaris

Tai gyvenantis kaimas, įsikūręs netoli Šilutės, Rusnės saloje. Šiomis dienomis kaimas yra žinomas dėl jų vandens kėlimo stoties ir garo turbinos, įsikūrusios 1907 metais ant vaizdingų Atmatos upės krantų. Vandens kėlimo stotis buvo labai svarbi sprendžiant nuolatinę užtvintusių kaimo pievų problemą atsiradusią nuo 1868 metų. Šis objektas ne tik vertingas istorijos atspindys, bet ir yra paminklas, įrodantis Lietuvos technologinę pažangą.

Uostadvaris, 99352 Šilutės r. sav.



J. Gižo etnografinė sodyba

1. Čižo etnografinė sodyba atidaryta 2010 m. rekonstruotoje vienietale Lietuvoje likusioje laivadirbio sodyboje. Čia įkurtas Gargždų krašto muziejaus filialas. Lankytojai yra supažindinami su laivadirbio amato subtilybėmis, atveriant meistro įrankių skrynias ir apsilankant stilizuotose dirbtuvėse.

Žvejų g. 13, 96242 Drevėnė



PLAKATAS SAUGOMOS TERITORIJOS

- Kipras Kazlauskas
- Laimonas Vilčinskas



**Viešvilės valstybinis
gamtinis rezervatas**



***Gyvūnai turi teisę
gyventi!***

MARŠRUTAS UŽSIENIO KALBOS

- Jovilė Linkevičiūtė
- Ieva Jakutytė
- Andrėja Laurinavičiūtė
- Aleksandra Maksimova

2024-06-21

Tight budget

Pagegiai

- Rambynas Regional Park
- Evangelical Lutheran Church

Nida

Restaurant

- “Gardumelis”

Apartments

- 24 for two nights

<https://www.priejuros.lt/lt/apgyvendinimas/poilsio-namai-guboja-7445/>

Total for the day – 24 euros

Luxurious

Pagegiai

- The Garden of Paintings of Lithuania Minor (1.45euros per person)

Nida

Restaurant

- “Sofa de pancho”

Apartments

- 900 euros for two nights

<https://www.booking.com/Share-Q2Dnj3>

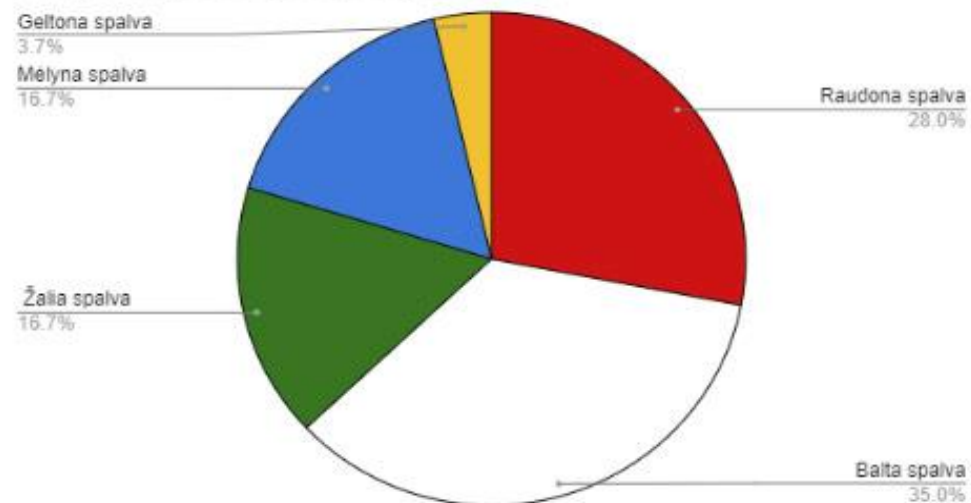
Total for the day – 902.90 euros



TAUTODAILĖS ELEMENTO SPALVŲ STATISTINĖ ANALIZĖ

Dažniausiai juostose matomos spalvos

Visų juostų sudėjų spalvų statistika

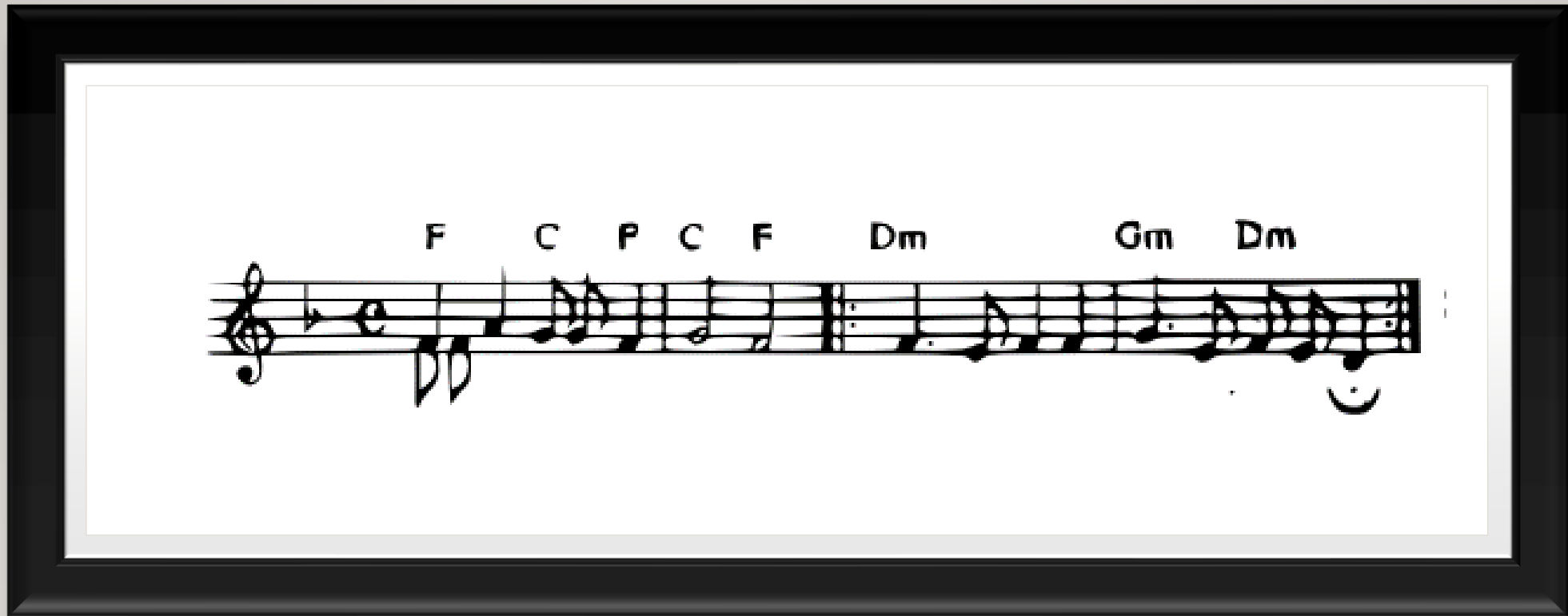


Kostas
Utyra

ATSINAUJINANTYS ENERGIJOS ŠALTINIAI

- Dorotėja Petrauskaitė
- Paula Laurušonytė
- Mėja Kubiliūtė





„EISVA MUDU ABUDU“

„RAI RITA TAM“



<https://www.youtube.com/watch?v=trnsTVBKQX0>

- Emilija Akelaitis
- Martina Janutėnaitė
- Mantas Bakanas
- Hubertas Greičius

VIDEO FILMUKAS

- https://l.messenger.com/l.php?u=https%3A%2F%2Fyoutu.be%2F2yISWwCRMkl&h=AT1dTmDbIRd8IGzieE8Y7FI2DcXbT9VVRSmcj4MziQtNneptpab9YIUfnr1_pNgri94cS8JqU6xS3CATape44IpltlPg_QIXqivtqXIsRozGYLD0hKi_-0BlDFN5dwsAXOpbgQ